

Deux ballades de François Villon (2001) *Two ballads of François Villon*

Kaksi François Villonin balladia

1. Ballade des dames du temps jadis
(Ballad of women of times past :: Entisaikain naisten balladi)
Jeu (Play :: Leikki)
2. Ballade des pendus
(Ballade of the hanged men :: Hirtettyjen balladi)

Ensemble :: Kokoonpano SSATBB
Duration :: Kesto 12 min
Publisher :: Kustantaja Sulasol S637
Text :: Teksti François Villon FR
[Algernon Charles Swinburne & Dante Gabriel Rossetti EN]
Commissioned by :: Tilaaaja Nordic Choir Committee for the NORDKLANG festival
Premiere :: Kantaesitys NORDKLANG festival choir / Erik Westberg
Trondheim, Norway :: Norja vii.2001

This piece is a good example of caveat emptor ('let the buyer beware'). The original commission called for a piece in a Scandinavian language or English or Latin, under 10 minutes in length, and possibly of a humorous nature. The end result is in Medieval French, lasts 12 minutes, and is decidedly grim.

BALLADE DES DAMES DU TEMPS JADIS (Ballad of ladies of bygone days) is a lament on the beauties or otherwise famous (or notorious) women of ancient legend or history, with the recurring refrain *Où sont les neiges d'anten?* (Where are the snows of yesteryear?) The music is tortuously chromatic, with the harmonies piling up verse by verse. Much use is made of the Landini cadence for a Medieval flavour, and the concluding address to the 'Prince' (a formal requirement in this genre of poetry and thus found in all of Villon's ballads) is in a very simple chant-like style.

BALLADE DES PENDUS (Ballade of the hanged men) was written by Villon when he was in prison and thought he was going to be executed the following day. (As it happens, he got off.) It is a speech by a hanged man, addressed to passers-by looking at the corpses left hanging on the gallows. The hanged man describes the rotting cadavers and begs the people who are still alive to pray for the executed men. The music is very heavy and sombre, and incorporates the Medieval hymn *Media vita in morte sumus* (In midst of life we are in death). The concluding address to the Prince (to Prince Jesus, in a neat twist to the formula) is musically identical to that in the first ballad.

Tämä teos on hyvä esimerkki siitä, että aina ei välttämättä saa sitä mitä tilaa. Alkuperäisen tilauksen mukaan teoksen piti olla alle 10 minuuttia kestoltaan, skandinaavisella kielellä tai englanniksi tai latinaksi, ja mahdollisesti hauska. Lopputulos on 12 minuuttia pitkä lohduton synkistely keskiajan ranskaksi.

BALLADE DES DAMES DU TEMPS JADIS (Entisaikain naisten balladi) on valitus taruista ja historiasta tuttujen kaunotarten tai muuten kuuluisien naisten poismenosta. Toistuvana kertosäkeenä on *Où sont les neiges d'anten?* (Missä ovat menneen talven lumet?) Musiikki on kiduttavan kromaattista, ja harmonia paksunee säkeistö säkeistöltä. Landini-kadenssin runsas käyttö luo keskiaikaista väriä. Teoksen päättävä puhuttelu ruhtinaalle (joka oli muodollinen vaatimus tässä runotyypissä ja joka siksi löytyy kaikista Villonin balladeista) on hyvin yksinkertainen ja kirkkolaulumainen.

BALLADE DES PENDUS (Hirtettyjen balladi) on runo, jonka Villon kirjoitti vankilassa luullessaan, että hänet teloitetaan seuraavana päivänä. (Itse asiassa hän pääsi vapaaksi.) Runo on hirtetyn miehen puhe ohikulkijoille, jotka katselevat hirsipuuhun riippumaan jätettyjä ruumiita. Hirtetty kuvailee mätäneviä raatoja ja pyytää eläviä rukoilemaan teloitettujen puolesta. Musiikki on raskasta ja surumielistä, ja siihen sisältyy keskiaikainen hymni *Media vita in morte sumus* (Elämän keskellä olemme kuolemassa). Puhuttelu ruhtinaalle (tässä mielenkiintoisena muunnelmana ruhtinas Jeekselle) on musiikillisesti täysin samanlainen kuin ensimmäisessä balladissa.

With all this gloom, something had to go between the two ballads to provide some light relief. The movement entitled JEU, where the choir is called upon to imitate Medieval woodwind instruments, is in fact an up-tempo setting of the *Media vita* melody, transforming it into a raucous dance tune.

Kaiken tämän synkistelyyn keskelle oli pakko saada jonkinlainen kevennys, ja niinpä balladien välissä on JEU, jossa kuoro pääsee jäljittelemään keskiaikaisia puhaltimia. Tämä osa on itse asiassa nopea sovitus *Media vita* -sävelmästä, joka tässä muuttuu villiksi tanssiksi.

© 2002 by Jaakko Mäntyjärvi
 This text may be quoted in programme notes or similar contexts provided the source is credited.

© 2002 Jaakko Mäntyjärvi
 Tekstiä saa lainata käsiohjelmaa tai vastaavaa käyttöä varten kunhan lähde mainitaan.

jmwweb_dbdfv.pdf

02.vi.11
 rev. 26.v.12

Beställad av Nordiska körkommittén för Nordklang 2001

Deux ballades de François Villon

Durée: 4'30"

1. Ballade des dames du temps jadis

François Villon
 English translation by Dante Gabriel Rossetti

Jaakko Mäntyjärvi (2001)

Lentement ♩ = 66

S1
 Di-ctes moy où, n'en quel pa-ys, Est Flo-ra, la
 Tell-me where now hid-den is La-dy Flo-ra, the

S2
 Di-ctes moy où, n'en quel pa-ys, Est Flo-ra, la
 Tell-me where now hid-den is La-dy Flo-ra, the

A
 m-

T
 m-

B1
p presque sans voix
 Où sont les nei-ges?
 Tell me, where are they?

B2
p presque sans voix
 Où sont les nei-ges?
 Tell me, where are they?

5
 bel-le Ro-mai-ne; Ar-chi-pi-a-dès, ne Tha-ïs, Qui
 love-ly Ro-man? Where are Hipp-arch-ia and Tha-is, Nei-

m- m-

B1
 m-

B2
p
 Où sont les nei-ges?
 Tell me, where are they?

B2
p
 Où sont les nei-ges?
 Tell me, where are they?

Jaakko Mäntyjärvi: Deux ballades de François Villon

Durée: 1'10"

Jeu

Jaakko Mäntyjärvi (2001)

Très vif $\text{♩} = 66$

S1
S2
A
T
B1
B2

9

S1
S2
A
T
B1
B2

Les chanteurs doivent imiter des instruments, par exemple comme ça:

SA: utilisez 'dou' (comme flûtes), TB: utilisez le voyelle nasale dans le mot *bain* (très strident, comme cromornes).

Ce morceau peut également être joué sur des instruments, de préférence hautbois et bassons, ou des instruments medievales.

The singers should imitate instruments, for example like this:

*SA: sing on 'dou' (imitating flutes), TB: sing on the nasal vowel in the French word *bain* (very piercing, imitating krummhorns).*

This piece can also be played on instruments, preferably oboes and bassoons or medieval instruments.

Jaakko Mäntyjärvi: Deux ballades de François Villon

Durée: 5'30"

2. Ballade des pendus

François Villon
English translation by Algernon Charles Swinburne

Jaakko Mäntyjärvi (2001)

Lentement ♩ = 66 *p* (etc.)

S1
ou- - dou dou dou dou- - dou dou dou

S2
ou- - dou dou dou dou- - dou dou dou

A
ou dou dou dou dou dou dou dou dou dou dou dou dou

T
dou dou dou dou dou dou dou dou

B1
don don don don don don don don don don don don don don don

B2
don don don don don don don don don don don don don don don

5

dou

dou

p
dou ou- ou- *

mp *plaintif*
dou Fre - res hu - mains, qui a - près nous vi - vez, N'ay - ez les cueurs con - tre nous en - dur-
O broth - er men that aft - er us yet live, Let not your hearts too hard a - gainst us

p
don don don don don don don don don don don don don don don

p
don don don don don don don don don don don don don don don